

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**VI науково-практична internet-конференція
з міжнародною участю**

**«МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І
ХВОРОБ ТА ЇХ ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ»**

**16 листопада 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА НОРМАЛЬНОЇ ТА ПАТОЛОГІЧНОЇ ФІЗІОЛОГІЇ**

**VI науково-практична internet-конференція
з міжнародною участю**

**«МЕХАНІЗМИ РОЗВИТКУ ПАТОЛОГІЧНИХ ПРОЦЕСІВ І
ХВОРОБ ТА ЇХ ФАРМАКОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ»**

**16 листопада 2023 р.
ХАРКІВ – Україна**

**MINISTRY OF HEALTH OF UKRAINE
NATIONAL UNIVERSITY OF PHARMACY
DEPARTMENT OF PHYSIOLOGY AND PATHOLOGICAL PHYSIOLOGY**

**VIth scientific and practical
internet-conference for the international participation**

**«MECHANISMS OF PATHOLOGICAL PROCESSES
DEVELOPMENT AND DISEASES,
THEIR PHARMACOLOGICAL CORRECTION»**

**November 16, 2023
KHARKIV – Ukraine**

ПРОФІЛАКТИКА КЛІЩОВОГО ЕНЦЕФАЛІТУ

Васильєва С. І., Мокрякова М. І.

Харківський національний медичний університет,

м. Харків, Україна

sivasylieva.2m21@knmu.edu.ua

Вступ. Кліщовий енцефаліт – це інфекційне захворювання з переважним ураженням ЦНС, що призводить до негативних наслідків. Цей вірус передається через укуси кліщів, які живуть в лісах, парках і зелених зонах. Сезонність цього захворювання проявляється активністю іксодового кліща саме весняно-літній період. Кліщовий енцефаліт є серйозною загрозою для здоров'я людей у багатьох країнах світу, особливо в регіонах з великою кількістю лісів та природних місць. Основною стратегією боротьби з кліщовим енцефалітом є профілактика – комплекс заходів, спрямованих на запобігання укусам кліщів та вірусної передачі, санітарно-просвітницька робота з населенням стосовно специфічної профілактики і етіологією цього захворювання.

Мета. Визначити усвідомленість людей з питання факторів зараження кліщовим енцефалітом та удосконалити навички захисту від кліщового енцефаліту серед населення шляхом санітарно-просвітницької роботи.

Матеріали та методи. Для написання наукової роботи було використано опитування в якому взяло участь 103 респонденти, серед яких студенти 1-6 курсів віком від 17-25 років у Google-формі.

Результати та їх обговорення. За даними соціального опитування були отримані такі результати: 97,1% респондентів знають, що таке кліщовий енцефаліт, а всього 2,9% - ні. Щодо обізнаності зараження енцефалітом, то 90,3% позитивних відповідей, а 9,7% - негативних. 86,4% людей враховують ризик укусу кліща при відпочинку на природі, 13,6% ризику не враховують. Ці опитування також показали, що 62,1% респондента рідко відвідують ліси або парки в період, коли активний кліщовий сезон; 23,3% відвідують парки або ліси кілька разів на тиждень; 12,6% - уникають місць з великою кількістю трав та кущів, а 1,9% відвідують парки та ліси щодня. Також 32% опитуваних перевіряють одяг та шкіру на наявність кліщів після виходу з лісу; 31,1% - носять захисний одяг, а саме штани затягнуті в чоботи, довгі рукава тощо; 20,4% - уникають високих трав і кущів; 16,5% - використовують репеленти від кліщів. Щодо прогулянки з домашніми тваринами, то із 102 учасників 41,2% не мають тварини; 25,5% - використовують анти кліщовий препарат; 18,6% - регулярно перевіряють тварину на наявність кліщів; 14,7% - уникають виходу тварин на траву в період активного кліщового сезону. На питання щодо обізнаності респондентів на виявлення кліща на своїй шкірі, то 89,3% відповіли «так» і знаються на цьому, а 10,7% - не знають. Також відповіді показують, що 78,6% знають, як правильно видаляти кліща зі шкіри, а 21,4% - ні. Відповідь на питання про методи видалення кліщів підкреслюють важливість правильних дій при наявності кліща. Згідно з опитуванням, 80,6% респондентів уважно видаляють кліща, стараючись не залишити його голову в шкірі. До того ж 11,7%

осіб обробляють місце укусу антисептиком після видалення, що свідчить про свідомий підхід до процедури та уникнення можливих інфекційних ускладнень. Незважаючи на це, 7,8% респондентів заявили, що використовують пінцет для видалення кліща. Також результати опитування показують, що 78,6% вважають важливим дотримання гігієнічних навичок задля попередження поширення кліщового енцефаліту, тому це свідчить про те, що більшість розуміє важливість дотримання гігієнічних стандартів. Проте 21,4% вважають інакше. Щодо освіти про профілактику та своєчасного лікування кліщового енцефаліту, то 97,1% вважають, що це потрібно, а 2,9% вважають це не потрібним. Відповіді на питання про дії уряду в плані підвищення обізнаності громадськості щодо профілактики кліщового енцефаліту такі: 84,5% вважають це потрібним, а 15,5% з цим не згодні. «Яка ваша думка щодо відповідальності за профілактику кліщового енцефаліту»: 59,2% вважають, що це спільна відповідальність індивіда, уряду та медичних установ; 22,3% - це відповідальність кожного індивіда забезпечити свою власну безпеку; 18,4% - це відповідальність уряду та медичних установ забезпечити належну інформацію та вакцинацію.

Висновок. За результатами дослідження можна зробити висновок, що більшість респондентів мають знання про кліщовий енцефаліт та ризики зараження. Також варто відзначити, що значна частина населення усвідомлює необхідність захисту під час перебування на природі, вживає заходи профілактики та знає, як виявляти та видаляти кліщів. Важливо відзначити, що під час опитування також виявлені деякі недоліки у знаннях та поведінці громадськості. Вважає те, що багато людей, які носять захисний одяг і використовують репеленти мають не високий рівень знань для того щоб запобігти зараженню кліщовим енцефалітом. Також певна частина опитаних не знає правильних методів видалення кліща, що може призвести до інфекційних ускладнень. Більшість респондентів не знали про можливість специфічної профілактики а саме вакцинації від кліщового енцефаліту.

Ключові слова: енцефаліт, гігієнічні навички, профілактика, інфекційне захворювання, захисний одяг.